

V Parlamentu o NP Šumava, a jeho ředitel neměl zájem

Seminář nazvaný "Hospodaření v národních parcích - poučili jsme se z katastrofy v Českém Švýcarsku ?" se konal 29. května 2023 v Poslanecké sněmovně PČR.

Pořádající Výbor životního prostředí pozval také ředitele NP Šumava Pavla Hubeného, ale ten se odmítl zúčastnit. Právě on tam měl poslancům a účastníkům referovat o stavu protipožárních opatření v lesích parku, aneb dokázat, že v případě velkého požáru neshoří tisíce hektarů lesů.

Neúčast ředitele podporuje tvrzení odborníků vystupujících na semináři v tom, že park je na požáry připraven špatně a lesy ve správě NP jsou ve vysokém požárním riziku. Není náhodou, že tam probíhá i kontrola generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru. Správě parku je vytýkáno, že je sice udržována zákonem stanovená síť cest, ale to nestačí.

Na rychlé zdolání požáru je potřeba udržovat další cesty do lesů, které jsou sjízdné pro požární auta. Tisíce hektarů lesů jsou suché s hromadami vysoce hořlavé biomasy. Bývalé lesní cesty, linky a rozčleňovací pásy k zastavení požáru - to vše tam kdysi lesníci vybudovali a zdivočelá správa parku je úmyslně neudržovala a přestaly být funkční. Nejen to, na území parku bylo přes 30 bývalých plavebních nádrží, jezírka a jezy na potocích, které se udržovaly a byly určeny jako zdroje požární vody. To vše není a bylo zničeno fanatickým nastolováním velkoplošných bezzásahových území.

Zásady péče o zónu přírodní uvádí: "Požár přírodního ekosystému je součástí přírodního procesu a omezuje se tak, aby se zabránilo ohrožení zdraví, života osob a majetku při maximálním zohlednění cílů zóny".

Tedy, může hořet celý Březník a hasit by se měla jen Modrava. Jde o nebezpečný základní princip péče a ochrany NPŠ. Takový pohled na oheň nelze uplatňovat v podmínkách malého území Šumavy, kde je vzácná příroda, trvalé obydlí a kulturní krajina. Takový hazard rozhodně nepatří do období boje se suchem a klimatickými změnami.

Stav lesů v NP Šumava

Z celkové rozlohy 49 000 ha státních lesů je: 29 000 ha lesů suchých, holin po těžbě dřeva, bez vzrostlých lesů. Pouze 20 000 ha, tj. pouze 40 % - je s plnou hydrologickou a klimatickou funkcí.

NP Šumava má právo hospodařit v lesích. Hospodaří špatně a drancuje lesy. Holiny po těžbách dřeva se v parku nezalesňují. Dlouhodobě tam provádí úmyslnou těžbu za účelem financování ochrany přírody. Těžby dřeva se provádí nad tzv. etát, tedy těží více, než v lesích přiroste. Zásady péče o NP Šumava podporují drancování lesů, uvádí tyto pře-těžby jako základní principy péče. Zásady dávají volnou ruku tomu, že se budou plánovat roční těžby dřeva ve výši potřeby tržby na zajištění nákladů Správy NPŠ.

Doba zlatého broučka se vrátila

Za r. 2022 bylo v NP Šumava **vytěženo 270 850 m³ dřeva** (z toho 28 452 m³ úmyslně). Tedy se těžilo téměř 3x více, než je roční přírůstek. Správa parku **prodala za r. 2022 dříví přes 525 milionů Kč**. Lesy NP Šumava se staly dojnou krávou pro financování přebujelé ochrany přírody. Údaje o těžbě během roku Správa NP za loňský rok vůbec nepublikuje, na jejich webu nic takového nenajdete. Veřejnost je tak spokojená a ví, že se tam nic netěží.

Za r. 2022 byla kůrovcová těžba a ponechané vylétané **souše ve výši 432 000 m³ dřeva**. Takové množství úbytku vzrostlých lesů jen zvětšuje katastrofu, jakou je změna klimatu nad Šumavou s vlivem na vysušování krajiny jihozápadních Čech. Tolik suchých stromů ročně v parku usychalo v letech po orkánu Kyrill (2008-2011). Právě toto je výsledkem fanatického zvýšení bezzásahových zón od r. 2017 (umožnil to zákon č. 123/2017 Sb.). Pro srovnání lze uvést Lesní závod Boubín, který sousedí s lesy NP Šumava. Těžba kůrovcem napadených stromů za r. 2022 tam byla v běžném ročním rozsahu.

Seminář v Poslanecké sněmovně požadoval novelu zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny

Od poslední novelizace zákona r. 2007 se v praxi ukázalo, že je tam naprosto nedostatečně zaručena ochrana lesů v národních parcích a zvláště chráněných územích. Některá ustanovení zákona brání budování opatření požární prevence, brání hašení požáru na významné části území. Proto by novelizace měla změnit několik ustanovení:

- Doposud zákon nezakazuje řízené vypalování lesů, proto je potřeba toto výslovně uvést do zakázaných činností.
- Dosavadní znění § 18 uvádí: "Projednání změn zón ochrany přírody národního parku lze poprvé zahájit nejdříve 15 let po nabytí účinnosti první vyhlášky". Tedy až r. 2035 je možné měnit zonaci. Dostatečná požární prevence lesů vyžaduje změny v zonaci ihned. Změny v zonaci jsou potřebné pro: vybudování protipožárních pásů v souvislých lesích i v lesích v

okolí lidských obydlí, pro snížení množství nahromaděné hořlavé biomasy; pro vybudování nádrží na požární vodu a další opatření.

- Dosavadní znění § 18a umožňuje v zóně přírodní hasit jen se souhlasem orgánu ochrany přírody (jen v NP Šumava je to 28 % území). Základem úspěšného hašení požáru je jeho rychlé zahájení a ne jednání s ochranáři o tom, zda jim to dovolí - a mezi tím vše shoří.

- Stanovení "Požárního lesního úseku" o velikosti asi 10 ha. Každý "Požární lesní úsek" by měl mít zajištěn volný přístup pro terénní požární vozidlo.

- Stanovení "Protipožárního lesního pásu" (území bez stojících a ležících stromů) o šíři 150 m, který oddělí lesní komplex o rozloze 200 ha od dalšího lesa.

- Vybudování nádrže s vodou v požární kvalitě o obsahu min. 50 000 litrů vody, na každých 1000 ha převážně lesnatého území.

Na každých 500 ha vybudování uvedené nádrže v případě, že v lesích je přítomno více jak 150 suchých stromů na 1 ha, stojících nebo ležících ve stavu nezetlelém a zjevně hořlavém.

- Stanovení povinnosti Správ NP a vlastníků lesů na jejich území k pořízení minimálního počtu požární techniky na každých 10 000 ha lesů. Měly by to být zejména nezávislé hasící systémy, které se rychle montují na vyvážecí soupravy, které běžně pracují v lese a jsou schopné zajet do lesa i bez uvolněné a zpevněné cesty.

V národních parcích a národních rezervacích by měly být přísnější a nákladnější opatření požární prevence, než v kategorii hospodářských lesů. To z důvodu, že se tam chrání cenná území a přírodní památky národního významu. To z důvodu, že na své území přitahují milióny návštěvníků za rok (do hospodářských lesů přijde minimum lidí). Počet návštěvníků lesů je přímo úměrný výši požárního rizika.

Petr Martan

poradce v lesnictví

Tiskovou zprávu vydala dne 1. 6. 2023 Komunita pro duchovní rozvoj, o. p. s.